

Mi n Đi n kh i đ u đ i tho i v i các nhóm thi u s n i d y

Ng i s c t c thi u s Kachin i m n b c đã bao nhiêu năm s ng nh k thù c a chính quy n quân s Mi n Đi n., 2011

REUTERS/Partners Relief & Development/Handout

□

Trong bài vi t mang t a đ « Mi n Đi n m đ u đ i tho i v i các nhóm n i d y thi u s », thông tín viên c a Le Monde t i Bangkok quan tâm đ n vi c quân đ i Mi n Đi n đã ng ng chi n v i nh ng nhóm thi u s ng i Kachin, ng i Chan và m t s nhóm ng i Karen.

T báo cho bi t, T ng th ng Thein Sein hôm đ u tu n này đã yêu c u quân đ i ng ng các cu c chi n đ u ch ng l i quân gi i phóng Kachin (Kachin Liberation Army – KIA), m t trong nh ng nhóm thi u s n i d y quan tr ng nh t.

Theo Le Monde thì trong b&i c&nh m& c&a chính tr&, l&i kêu g&i này mang tính quy&t đ&nh, n&u gi& l&i h&a. S& ki&n này đi&n ra ti&p theo th&a thu&n ng&ng b&n ký ngày 4/12 gi&a chính ph& và m&t nhóm vũ trang khác c&a ng&&i Shan, ho&t đ&ng r&t tích c&c & mi&n trung đông n&&c này, đó là nhóm Shan State Army South (SSA).

Quân gi&i phóng Kachin v&n thu&c nhóm thi&u s& mà h&u h&t theo đ&o công giáo, sinh s&ng & mi&n b&c Mi&n Đ&n, chi&m 7% dân s&. H& ho&t đ&ng t&i m&t bang mang tính chi&n l&&c n&m g&n Trung Qu&c, đã th&a thu&n ng&ng b&n v&i t&p đoàn quân s& vào gi&a th&p niên 90, nh&ng nh&ng cu&c xung đ&t v&i quân chính ph& l&i tái đi&n t& tháng 6 năm nay.

Tình tr&ng thù đ&ch này ch& y&u là do vi&c xây đ&ng m&t đ&p th&y đi&n t&i bang Kachin có th& gây nhi&u nguy h&i v& sinh thái và v& m&t xã h&i. Chính ph& đã có m&t quy&t đ&nh ngo&n m&c là ng&ng đ& án do Trung Qu&c tài tr& trên đây, nh&ng v&n ch&a th&a thu&n đ&&c vi&c ng&ng b&n.

Le Monde nói thêm, các t&ch&c phi chính ph& không ng&t t& cáo tình tr&ng b&o l&c và cách x& s& c&a quân lính Mi&n Đ&n. Hôm 28/11, t&ch&c C& Đ&c giáo Partners Relief anh Development t&i M& đã công b& b&n báo cáo “T&i ác & Mi&n Đ&n”, trong đó nh&ng ng&&i đi&u tra đ&&c g&i đ&n bang Kachin đã ghi nh&n các hành đ&ng « tra t&n, sát h&i b&a bãi, c&&ng b&c lao đ&ng ».

Còn t&ch&c Refugees International hôm 9/12 bày t& quan ng&i v& « bị k&ch nhân đ&o & Mi&n Đ&n, vì các cu&c ch&m tr&n có th& làm trên 30.000 ng&&i dân ph&i s& tán đi n&i khác.

Con đ&&ng đ&n đ&n hòa bình còn xa

Dù v&y, vi&c chính ph& ký th&a thu&n ng&ng b&n v&i quân n&i d&y ng&&i Chan cho th&y có th& chính quy&n mu&n coi vi&c gi&i quy&t xung đ&t s&c t&c là m&t ph&n c&a chính sách m& c&a. Th&a thu&n này là k&t qu& c&a cu&c h&p ngày 19/11 t&i vùng biên gi&i v&i Thái Lan, gi&a các viên ch&c Mi&n Đ&n và đ&i đi&n nhi&u nhóm vũ trang ng&&i Chan, Chin, Karen, Karenni, Kachin, nh&ng t&c ng&&i ch& y&u trong m&t đ&t n&&c Mi&n Đ&n đa s&c t&c. Tr&&c đó vào ngày 3/11, đ&i quân s& 5 c&a nhóm Democratic Karen Buddhist Army cũng đã ký ng&ng b&n v&i chính ph&.

T&ch&c International Crisis Group (ICG) trong báo cáo công b& ngày 30/11 nh&n đ&nh: “Các n& l&c hòa bình này đánh đ&u m&t trong nh&ng giai đ&nh ý nghĩa nh&t trong sáu th&p k& xung đ&t”, tuy v&n cho r&ng h&y còn quá s&m đ& ch&c ch&n là hòa bình đ&&c b&o đ&m.

Le Monde nh&c l&i, trong chuy&n vi&ng thăm Mi&n Đ&n cu&i tháng 11, Ngo&i tr&&ng M& Hillary Clinton và nh&ng ng&&i thân c&n đ&u cho r&ng xung đ&t s&c t&c là m&t trong nh&ng v&n đ& khó gi&i quy&t nh&t t&i đây.

Theo m t nhà quan sát ở Rangoon, thì « Các cu c th o ng l o ng hòa bình hi n t i ch a v t qua kh i giai đo n ng ng b n ». M t ti n trình th o lu n lâu dài ch m i b t đ u.

T báo nh n đ nh, con đ o ng tr o c m t h y còn dài. T khi đ t n o c đ c l p đ n nay, các dân t c thi u s luôn cho r ng chính quy n ch a bao gi công nh n các quy n c a h . Ng i đ ng đ u Euro-Birmanie (Châu Âu – Mi n Đi n), m t trong nh ng c quan ch ch t trong các cu c th o ng l o ng gi a quân n i đ y và chính ph , gi i thích : « Các t ch c vũ trang hi n h u là do các dân t c thi u s ch a bao gi có th nói lên s b t đ ng c a h m t cách hòa bình ».

Tòa án Khmer Đ : Nhi u y u t gây trì hoãn

T i Cam B t, nh t báo cánh t Libération trong bài « Nh ng ng i m n ng ra tòa », đã nh n xét tòa án qu c t xét x t i ác Khmer Đ v p ph i tr ng i v tu i tác c a các b cáo, vì các c u lãnh t Khmer Đ ra tr o c tòa l n này đ u đang ở l a tu i 80.

Vi c dàn đ ng l i các s ki n và tìm ki m s th t khó khăn khi các b cáo và m t s nhân ch ng đi đ ng xiêu v o, trí nh m p m . Tòa ph i t m ngh nh i u l n đ gi i lao hay vì m t ng i liên quan b h huy t áp...nh ng khó khăn lo i này đã làm ch m l i m t phiên tòa đã đ c ch đ i t nh i u th p k .

Tr o ng h p c a b cáo leng Thirith, c u b tr o ng Xã h i, ng i đàn bà đ y quy n l c c a ch đ Khmer Đ là m t minh h a c th . Bà ta v n ph i ng i tù cho dù đ o c xem là m t trí, s p t i có th đ o c đ a vào b nh vi n đ « c i thi n s c kh e tâm th n », tr o c khi giám đ nh y khoa trong vòng sáu tháng n a.

Lu t s Martine Jacquin, ng i cùng v i kho ng 12 đ ng nghi p khác b o v quy n l i cho 1.200 nguyên cáo, cho r ng : « Đây là m t kh i đ u h n đ n. Các b cáo già nua, m t m i, l i thêm v n đ phiên đ ch và thái đ thù đ ch c a m t s ê-kíp tòa án đ i v i các nguyên cáo. Nh ng dù sao đi n a phiên tòa v n ph i đi đ n h i k t ». Vi c tài tr cho phiên tòa đ o c tính toán trong vòng 18 tháng, và thay vì m t phiên x quy mô, đã đ o c c t ra thành nh i u phiên x nh đ ti n hành nhanh h n.

V th i đ c a các c u lãnh t Khmer Đ tr o c tòa, Libération nh n xét, khác v i c u ngo i tr o ng leng Sary h u nh c m l o ng và luôn gi v cao ng o, Nuon Chea, nhân v t s hai c a Khmer Đ không h hà ti n l i nói. Hôm qua ông ta đã t ch i bi t danh « Anh Hai », và ng y bi n cho v bu c dân Phnom Penh s tán h i năm 1975. Ông ta cũng say s a cáo bu c Vi t Nam là « luôn c nu t ch ng đ t đ i » và « gi t ng i Cam B t ».

Lu t s Jacquin ghi nh n, Nuon Chea cu i cùng cũng đã cung c p nh i u thông tin v cách ho t đ ng c a nhà n o c Khmer Đ . Các thông tin này s đ o c đ a vào h s c a các phiên x t ng lai, mà th i đi m kh i đ u có v b t đ nh h n bao gi h t.

Trung Quốc : Tập « công xßng thứ gi&i » tiến lên « phòng thí nghiệm thứ gi&i »

Tiếp tục loạt bài về kinh tế Trung Quốc, bài viết hôm nay trên nhật báo công giáo La Croix có chủ đề « Phòng thí nghiệm của thứ gi&i ». Trở thành công xßng thứ gi&i chỉ sau hai thập kỷ, nay quốc gia đang đứng đầu nhì thứ gi&i về kinh tế lại muốn biến thành phòng thí nghiệm của toàn cầu.

Một chuyên gia ghi nhận, việc tập trung sản xuất tập thể là một thủ đoạn quản lý cho việc nghiên cứu của Bắc Kinh.

Các tập đoàn quốc tế đầu tư cho thành lập các bộ phận nghiên cứu tại Trung Quốc, và chính phủ Bắc Kinh có nhu cầu chính sách thu hút nhân tài. Hiện nay Trung Quốc có một triệu rưỡi nhà nghiên cứu, 100.000 tiến sĩ, và mức tiêu thụ nội địa năm 2020 sẽ dành 2,5% tổng sản phẩm nội địa cho nghiên cứu phát triển, sẽ đứng đầu 30% khoản thu của nước ngoài. Mục đích cuối cùng là cho ra sản phẩm, với 95% ngân sách dành cho việc nghiên cứu ứng dụng, chỉ 5% cho nghiên cứu cơ bản.

La Croix cho biết, hiện nay Trung Quốc đứng hàng thứ 9 trong danh sách các quốc gia sáng tạo nhất trên thế giới, theo Ngân hàng Thế giới.

Chuyên gia trên cho biết thêm, tuy không có những sáng kiến quản lý, những người Trung Quốc cũng sẽ đột phá các khoản thuế mới như thuế giá trị gia tăng. Phương Tây cho rằng việc gia tăng thuế khi chuyển đổi sản xuất sang Trung Quốc. Điều đó cách đây 10 năm thì đúng, nhưng ngày nay không còn chính xác nữa.

Thời sự xã hội nước Pháp : Đứ tài chính các báo hôm nay

Thời sự nước Pháp là chủ đề chính của các báo xuất bản tại Paris hôm nay. Nhật báo Le Monde dẫn khoản : « Làm thế nào cứu vãn mô hình xã hội của Pháp ? », nêu ra việc các ngành viên công nghiệp cánh tả cũng như cánh hữu đều đang xoay sở tìm cách kết hợp hài hòa giữa tính cạnh tranh và việc tài trợ cho phúc lợi xã hội.

Ngày báo Le Figaro chú ý đến « Hậu biến : Hollande làm đúng Xã hội bài xích ». Trái với những gì công tri cánh tả vốn nghĩ, ông François Hollande cho biết ông không nghĩ việc giảm thuế và thuế 62 còn 60 thuế.

Tß báo cánh hßu nhß nß xét rßng chß đß này đang gây chia rß trong cánh tß, và giúp phe hßu có đßp công kích quan đßm « tßn hßu bßt nhßt » cßa tßng vißn tßng thßng đßng Xß hßi.

Cũng trên khía cßnh xß hßi, nhßt báo cßng sßn L'Humanité cho rßng « Các giáo vißn bß mßt giá », khi chính phß đß tính trao toàn quyßn đßnh giá công vißc cßa giáo vißn cho hißu trßng, thay vì mßt 60% sß đßm vß công tác sß phßm đßc giao cho thanh tra giáo đßc nhß lâu nay.

Vì vßy các công đoàn kêu gßi lßc lßng giáo vißn hôm nay xußng đßng phßn đßi. Xem xét cß hai mßt cßa vßn đß, nhßt báo công giáo La Croix chßy tßa « Làm thß nào đßnh giá giáo vißn », nhßc nhß rßng hß thßng hißn nay thßt ra vßn chßa hßp lý.

Trên lĩnh vßc kinh tß, nhßt báo Les Echos đß cßp đßn « Kß hoßch cßa ngân hàng Crédit Agricole đß đßi phó vßi khßng hoßng » : quyßt đßnh gißm 2.350 vißc làm, không chia cß tßc trong năm nay.

Vß báo chí, Libération luyßn tißc : « France Soir đßnh bßn, thông tin vßn tißp tßc » trßng sß kißn tß báo có tußi thß đã 67 năm hôm nay chính thßc bißn mßt trên các sßp báo, do không chßu nßi lß.

Tß báo cánh tß dành đßn 4 trang lßn cho sß cáo chung cßa đßng nghißp, nhßng nhßn đßnh rßng báo chí tißp tßc phát trißn trßng các nhu cßu mßi cßa đßc giß.

Mßt sß thß nghißm đã đßc đßa ra : không còn ra báo ngày nhßng đßa lên mßng mißn phí, song song đó là mßt tßn bßn hàng tußn đß bán ; hoßc đßa ra phiên bßn internet có trß tißn toàn bß hay mßt phßn. Nhißu nhßt báo đã bß sung các phiên bßn dành cho máy tính bßng và đßn thoßi di đßng đß thu hút thêm đßc giß.